

Hvordan blev Filet'en til?

Det var den daværende skovrider, Just Holten, der i begyndelsen af 1930'erne fik den idé at plante træer fra andre lande for at undersøge, om nogle af dem kunne bruges i dansk skovbrug. Hans hensigt var også at bruge træerne i undervisningen af skovbrugselever.

Træerne blev plantet på jord, hvor der tidligere var marker. Den nord-østlige del af Filet'en er „Den gamle filet“, hvor tilplantningen startede i 1938. Længst mod syd op til Terkelskov ligger „Den ny filet“, hvor man startede tilplantningen i 1952. I skoven kan man finde to sten med disse årstal: Den ene står tæt ved træ nummer 1 og den anden ved træ nummer 75.

Træer med og uden navneskilte

Det er kun de eksotiske træer fra forsøget som har navneskilte. Mange af dem blev plantet i grupper med henblik på senere udtynding. Udtyndingen blev dog ikke til noget, og derfor er der ofte flere af den samme slags træer tæt ved hinanden. Hvor dette er tilfældet, er der kun sat navneskilt ved ét af træerne.

„Ammetræer“ har heller ikke navneskilte. Et ammetræ er et træ der er plantet samtidig med træer som skal blive stående. Som ammetræer bruges træarter som vokser hurtigt op, så de kan beskytte de andre træer mod frost, sol og tørke, ukrudt og vind. Birk, rød-el, lærk, skovfyr og østrigsk fyr er eksempler på ammetræer. Normalt fældes ammetræer, når de blivende træer er store nok til at klare sig selv, men her i Filet'en står de her stadig. De almindelige danske skovtræer i Filet'en har heller ikke navneskilte.

Velkommen til Filet'en

Filet'en – et mærkeligt navn for et usædvanligt sted. På mindre end en halv kvadratkilometer kan du se mere end 79 forskellige slags træer. Langt de fleste er sjældne her i landet. For mange år siden er de hentet – ikke bare i resten af Europa, men også i Asien og Nordamerika – for at vokse her i Farum. En sådan samling af mange forskellige træer kaldes et arboret.

Filet'en er en del af Farum Lillevang og fik sit mærkelige navn i 1938, fordi det første stykke jord der blev plantet til med træer var et langt, smalt stykke af form som en filet.

Her ligger også en lille sø: Svanesøen. Den er opstået ved at man i tiden efter 2. Verdenskrig (sidst i 1940'erne) gravede tørv i det der dengang hed „Filet-mosen“. Søen er 4-5 meter dyb på det dybeste sted.

En ganske særlig oplevelse er det at tage ud til Filet'en om efteråret, hvor der er en eventyrlig farvepragt på grund af de mange forskellige slags træer. Generelt bliver bladene på de europæiske træer gyldne, og bladene på de amerikanske træer får kraftige røde farver.

Praktiske oplysninger

Parkering på P-pladsen på Slangerupvej.

Bålpladsen ved Svanesøen er til fri afbenyttelse. Man må gerne samle brænde i skovbunden til brug på bålpladsen, men det nemmeste er nok at tage grillkul med hjemmefra.

Du er velkommen til at samle de mange spændende nedfaldne frugter og efterårsblade i Filet'en.

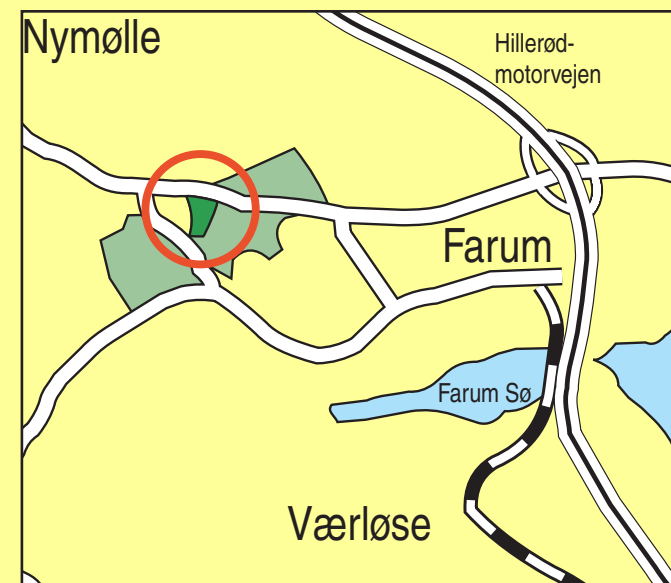
Denne folder er udgivet af:

Skov- og Naturstyrelsen
Københavns Statsskovdistrikt
Fægyden 1
3500 Værløse

Tlf. 44 35 00 35
Fax 44 35 00 36
E-mail: d18@sns.dk
www.sns.dk/koebenhavn

Filet'en

– en skovhave med mange forskellige eksotiske træer i Farum Lillevang

Skov- og Naturstyrelsen

der hører under Miljøministeriet, forvalter arealer over hele landet, og driften heraf tilgodeser både friluftsmål, produktionshensyn og beskyttelse af natur- og kulturværdier.

Skov- og Naturstyrelsen
Københavns Statsskovdistrikt

Nr.* - Dansk navn - Fødselsår** - Latinsk navn - Hjemsted

1. Henrys poppel, 1937, *Populus x Henryana*
2. Kaukasisk el, 1937, *Alnus subcordata*, sydlige Europa
3. Bitter Hickory, 1937, *Carya cordiformis*, østlige Nordamerika
4. Fuglekirsebær, 1947, *Prunus avium*, Europa
5. Kaukasisk el, 1936, *Alnus subcordata*, sydlige Europa
6. Hjertetræ, 1937, *Cercidiphyllum japonicum*, Japan
7. Ægte kastanie, 1936, *Castanea sativa*, sydlige Europa
9. Krydsningsvalnød, 1936, *Juglans ailantifolia x cinerea*
10. Alm. valnød, 1936, *Juglans regia*, Asien - sydlige Europa
11. Østrigsk fyr, 1938, *Pinus nigra*, Mellemeuropa-Balkan
13. Papirbirk, 1949, *Betula papyrifera*, Nordamerika
14. Ellebladet birk, 1938, *Betula maximowicziana*, østlige Asien
15. Benved, (1900), *Euonymus europæus*, Europa
16. Stillek, (1900), *Quercus robur*, Europa
17. Korktræ, (1955), *Phellodendron japonicum*, Japan
18. Grovbarket Hickory, (1940), *Carya ovata*, østlige Nordamerika
19. Henrys poppel, 1937, *Populus x Henryana*
20. Cricket-Bat-Willow, 1955, *Salix alba 'Caerulea'*, Norfolk
21. Stortandet asp, 1955, *Populus grandidentata*, østl. Nordamerika
22. Japansk valnød, 1936, *Juglans ailantifolia*, Japan
23. Kæmpegran, 1955, *Abies grandis*, vestlige Nordamerika
24. Skyrækker, 1955 *Ailantus altissima*, østlige Asien
25. Douglasgran, 1955, *Pseudotsuga menziesii*, vestl. Nordamerika
26. Uægte akacie, 1955, *Robinia pseudoacacia*, østlige Nordamerika
27. Europæisk lærk, 1937, *Larix decidua*, Mellemeuropa
28. Bornholmsk røn, (1930), *Sorbus intermedia*, Europa
29. Spids-løn, 1965, *Acer platanoides*, Europa
30. Ahorn, 1960, *Acer pseudoplatanus*, Europa
31. Tulipantræ, 1943, *Liriodendron tulipifera*, østlige Nordamerika
32. Rødeg, 1937, *Quercus borealis*, østlige Nordamerika
33. Frynseeg, 1937, *Quercus cerris*, syd-østlige Europa-Lilleasien
34. Skovfyr, 1937, *Pinus sylvestris*, Europa-Sibirien
35. Europæisk lærk, 1937, *Larix decidua*, Mellemeuropa
36. Ægte kastanie, 1936, *Castanea sativa*, sydlige Europa
37. Grå valnød, 1938, *Juglans cinerea*, østlige Nordamerika
38. Vandgran, 1948, *Metasequoia glyptostroboides*, Kina
39. Sort valnød, 1936, *Juglans nigra*, østlige Nordamerika
40. Bitter Hickory, 1936, *Carya cordiformis*, østlige Nordamerika
41. Ungarsk eg, 1950, *Quercus frainetto*, syd-østlige Europa
42. Hestekastanie, 1936, *Aesculus hippocastanum*, Balkan
43. Japansk valnød, 1936, *Juglans ailantifolia*, Japan

44. Hybridasp, 1947, *Populus tremula x tremuloides*
45. Manchurisk kirsebær, 1950, *Prunus maackii*, østlige Asien
46. Spidsbladet magnolie, 1950, *Magnolia acuminata*, øst Nordamerika
47. Gulbirk, (1950), *Betula lutea*, østlige Nordamerika
49. Photinia, 1950, *Photinia villosa*, østlige Asien
50. Japansk kirsebær, (1950), *Prunus serrulata 'Hisakura'*, Japan
51. Vingevalnød, (1950), *Pterocarya fraxinifolia*, Kaukasus
52. Koreapoppel, 1955, *Populus koreana*, østlige Asien
53. Rød løn, 1953, *Acer rubrum*, østlige Nordamerika
54. Askbladet løn, 1953, *Acer negundo*, Nordamerika
55. Amerikansk ask, 1952, *Fraxinus americana*, østlige Nordamerika
56. Weymouth-fyr, 1952, *Pinus strobus*, østlige Nordamerika
57. Sukker-løn, 1952, *Acer saccharum*, østlige Nordamerika
58. Sølvløn, 1952, *Acer saccharinum*, østlige Nordamerika
59. Amerikansk lind, 1946, *Tilia americana*, østlige Nordamerika
60. Hestekastanje sp., 1951, *Aesculus mississippiensis*, østl. Nordam.
61. Hestekastanje sp., 1950, *Aesculus glabra*, østlige Nordamerika
62. Amerikansk humlebøg, 1950, *Ostrya virginiana*, øst Nordamerika
66. Landevejs-poppel, 1955, *Populus x canadensis*
67. NV.amerikansk poppel, 1955, *Populus trichocarpa*, v. Nordamerika
68. Aksel-røn, (1960), *Sorbus aria*, Europa
69. Storbladet lind, (1960), *Tilia platyphyllos*, Europa
71. Hvidgran, 1956, *Picea glauca*, Nordamerika
72. Serbisk gran, 1956, *Picea omorika*, sydlige Europa
73. Alm. thuja, 1956, *Thuja occidentalis*, østlige Nordamerika
74. Cryptomeria, 1956, *Cryptomeria japonica*, Japan
75. Blodhassel, (1960), *Corylus maxima 'Atropurpurea'*, syd-øst Europa
77. Vinter-eg, 1955, *Quercus petraea*, Europa
78. Skovabild, (1900), *Malus silvestris*, Europa
79. Blodbøg, 1944, *Fagus sylvatica 'Atropunicea'*, Europa
80. Hønsbenstræ, (1960), *Thujopsis dolabrata*, Japan
83. Nordmannsgran, (1960), *Abies nordmanniana*, Europa
84. Asperatagran, (1960), *Picea asperata*, Asien
86. Lawsoncypres, (1960), *Chamaecyparis lawsoniana*, v. Nordamerika
87. Småbladet lind, 1956, *Tilia cordata*, Europa
88. Spids-løn, 1956, *Acer platanoides*, Europa
89. Ponderosafyr, 1956, *Pinus ponderosa*, vestlige Nordamerika
90. Hvid-el, (1940), *Alnus incana*, Europa

* Hvor et nummer mangler, findes træet ikke længere.

** Fødselsår i parentes betyder at året er anslået.

Træernes omtrentlige placering er vist på kortet på modsatte side, mærket med numrene. Ved de enkelte træer i skoven står en pæl med træets latinske navn, dets danske navn samt navnet på det land, som træet stammer fra.

Lidt om nogle af træerne

Hjertetræet (6) er normalt et lille træ eller en busk, men her vokser et af Danmarks største eksemplarer.

Japansk Valnød (22). Fiskerne i Japan har brugt den giftige frugtskal til at bedøve fisk.

Douglasgran (25) er nu almindelig i dansk skovbrug. Træet bruges især til konstruktionstræ. I 1970'erne blev brædder af Douglasgran meget populære til vægbeklædning pga. den flotte røde farve og sælges under navnet Oregon Pine.

Sort Valnød (39) bruges til fremstilling af finere møbler og til skæfter på jagtvåben og knive. Prøv at banke på stammen – den er hul.

Tulipantræet (31) hedder sådan fordi blomsterne ligner tulipaner. De meget store, særprægede blade har flotte efterårsfarver.

Bitter Hickory (3 og 40) er sjælden i Danmark.

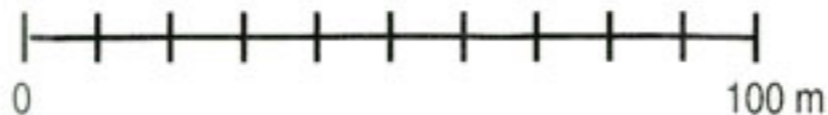
Askebladet Vingevalnød (51) har blade der ligner Asketræets blade, men er længere. Træerne læner sig smukt ud over søen og danner mange rodskud ved basis af stammen.

Blodhassel (75) er en busk med meget smukke, røde førsteårs-skud.

Blodbogene (79) er plantet på traditionel forstlig vis. Det vil sige mange træer i lige rækker. Man forsøger på den måde at få træer med et langt lige stykke stamme og uden sidegrene, fordi det giver den bedste kvalitet træ.

Gå selv på opdagelse

Tag en god bog om træer med på tur i skoven. Når du skal finde træet i bogen, er det bedst at bruge det latinske navn, fordi de danske navne nemt kan forveksles.

← Frederikssund

Slangerupvej

100 m →

Filet'en

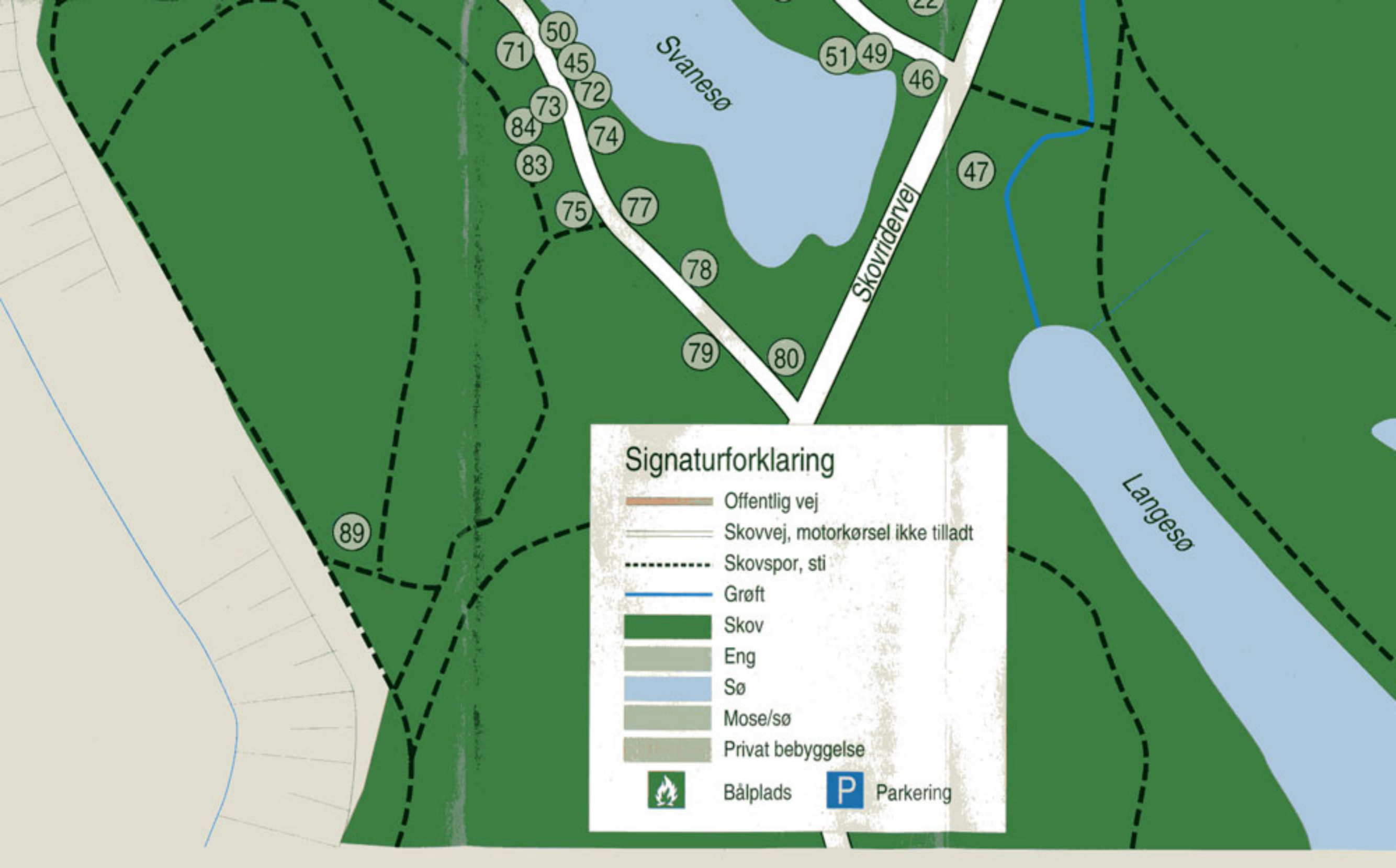
i Farum Lillevang

Gammel skovridergård
(privat område)

Planteskolevej

Signaturforklaring

- Offentlig vej
- Skovvej, motorkørsel ikke tilladt
- Skovspor, sti
- Grøft
- Skov
- Eng
- Sø
- Mose/sø
- Privat bebyggelse
- Bålplads
- Parkering